

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
szombat napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XII. évfolyam 156. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1916 július 12.

Az oroszok rémes menekülése Sokulnál.

Orosz hadszíntér. Budapest, július 11. (Hivatalos.) Bukovinában nincs nevezetesebb esemény. A Ceremosz mentén Tabienál seregeink orosz előtöréseket vertek vissza. Odább északra a Stochod felső folyásáig a harci szünet portyázó különítményeinknek Burkanov melletti eredményes vállalkozásaitól eltekintve még tart.

Sokulnál tulerőben lévő orosz csapatok támadásai akadályainknál összeomlottak. **Az ellenség hasztalanul erőlködött, hogy visszaözoñli tömegeit ágyú és gépfegyvereinek tüzevel állítsa meg.**

Pulevicénél a Stochod mentén az ellenséget német és osztrák-magyar csapatok elkeseredett és változó lefolyású harcok után visszavetették. Az ellenségnek a Stochod vidék megkísérelt különböző előtörései is teljesen meghiúsultak.

Az olaszok óriási vesztesége a Cima Diecinél

Olasz hadszíntér. Budapest, július 11. (Hivatalos.) Tegnap sem volt jelentősebb gyalogsági harc. Számos, az ellenségtől átszökött katona megerősítette azt, hogy az olaszok a Cima Diecitol keletre fekvő területen véghezvitt támadásaik alkalmával rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek.

Tengeri repülőjarműveink a ladisánai pályaudvart és katonai telepeket bőségesen bombázták és több nagy tüzvészit idéztek elő. Ellenséges repülők a Judikariákban Tionéra bombákat dobtak le.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, július 11. (Hivatalos.) A Vojusa alsó folyásánál időnként csatározás folyik. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.
Höfer. (Min. eln. sajtóosztály.)

Fognak az orosz embertömegek.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Az orosz határról érkező jelentések szerint, az oroszok veszteségei sokkal nagyobbak mint ezt ők magok eleinte képzelték. Veszteségeik minden mértéket meghaladnak, éppen ezért az orosz hadügyl kormány rendeletet adott ki, hogy az aratási szabadságra engedett összes katonákat sürgősen hívják vissza, mert szükség van rájuk a fronton.

Az oroszok tiszthiánya óriási. A legújabb kimutatás az eddigi tisztesvesztést 188.700 főre tünteti fel.

Csipke és kézimunka függönyök tisztítása

Női- és férfi ruhák száraz vegytisztítása

Fehérnemű gőzmosás, sima daradok átvasalása különkénti árban

Tábori zöld festés

Szíves megbízást kér: kiváló tisztelettel

Haltenberger Vilmos

Vasalás és javítás saját szabó-osztályban

Gyászesetben festést feketére soronkívül

Szőnyegek tisztítása, megóvása

Postai megbízások soronkívül

Felvételi üzlet: Rákóczi-ut 7., Szent István-palota. Telefon szám: 14—69. Gyár az állomás felett. Telefon szám: 34.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 11.

Az ülést féltizenegykor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Az iratok felolvasása után áttértek a napirendre: a hadinyereség-adóról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

Hantos Elemér azt fejtegeti, hogy különbséget kell tenni a háborús konjunktúrából származó jövedelmek és azon jövedelmek között, amelyek minden munkakockázat és tőkebefektetés nélkül jöttek létre. A milyen nehéz adótechnikai szempontból a többjévedelmek között különbséget tenni, olyan könnyű volna a részvénytársaság és magánszemélyek között az adókülönbséget az ellenzék kívánságához megalkotni. De a kívánság nem igazságos.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok jövedelme pontosan megállapítható, a mi a magánszemélyek jövedelméről nem mondható. Komoly eredményeknek nem tekinthető, ha az adó mindössze 110,000,000 koronát eredményez, a mint ezt a pénzügyminiszter előirányozta. Az adó várható eredményének megállapításánál abból kell kiindulnunk, hogy a hadvezetőség a háború két első esztendejében több mint 30 milliárd koronát költött, melyből legalább 10 milliárd esik Magyarországra.

Ha ennek az összegnek csupán 30 százalékát rekinthetjük adó alá vonható többjévedelemnek — a mi bizonyára nem túlzott állítás — akkor 10 százalékos adókules mellett legalább 300,000,000 koronát kellene csak az eddigi bevételekből adó címén kapni.

Springer Ferenc az alkotmánypárt megbízásából beszél. Nem vagyunk abban a helyzetben, — úgy mond — hogy még általánosságban is helyeseljünk az adójavaslatokat. A kormány eddig a Ház külön megkérdezése és felhatalmazása nélkül intézte az ország pénzügyeit, ezáltal is folytathatta volna, mert ezek a javaslatok nem olyan természetűek, hogy véglegesen helyet foglalhatnának törvénytárunkban. Ezek a javaslatok csak ideiglenesen szerepelhetnek, mint törvények.

Délután 4 órakor Szász Károly elnöklésével folytatták a Ház üléseit.

Haller csatlakozik az ellenzék javaslatához.

Giesswein Sándor hozzászólása után

Bródy szerint a javaslat csak a nagybankoknak kedvez. Felháborító, hogy a nagybankokat pártfogolják, ahelyett, hogy a rokkant katonák ügyét mozdítanák elő.

Ekkor az elnök félbeszakítja a vitát és jelenti, hogy Rakovszky István kíván beszélni.

Rakovszky István kérdést intéz a Házhoz. A nagy aratási munkák most folynak. Tekintettel arra, hogy a képviselők nagyrésze földbirtokos, akiknek szüksége volna arra, hogy az aratási munkáknál jelen legyenek indítványozza, hogy a jelenlegi törvényjavaslat és más kisebb pénzügyi javaslat letárgyalása után napolják el a Ház üléseit augusztus 9 ikéig. Kijelenti, hogy az ellenzék több adójavaslatot helyesel, de mivel most sürgős munkák várnak a képviselőkre, járuljon hozzá a Ház indítványához.

Tisza István gróf méltányolja a felhozott okokat és hozzájárul az indítványhoz.

Az elnök bejelenti, hogy holnap délután 6 órakor áttérnek az interpellációkra. Ezzel az ülést véget ért.

Érdekes városi közgyűlés.

Nagy vita lesz a házbérfillérnél és a milliós kölcsönnél.

Mozgalmas, élénk közgyűlésre van kilátása Nagyváradi város törvényhatóságán ak holnap, csütörtökön. Más években ilyeak or csak amolyan kánikulai közgyűlések szoktak lenni, most azonban néhány olyan fontos dolog kerül a törvényhatóság elé, amelyek előreláthatólag hosszabb vitát keltenek.

Nagy és erős vitára van kilátás a házbérfillérekkel szembeni szabályrendelet tervezeténél, amelyet a törvényhatóság tekintélyes része egyáltalán perhorreskál, még elvileg sem fogad el, mert elviselhetetlen újabb terheknek tartja. Vannak viszont többek, akik bár elfogadják a szabályrendelet-tervezetet, de a jogügyi bizottság azon álláspontjára helyezkednek, hogy visszaható erővel nem bírhat a szabályzat s így csak a jóváhagyástól lehet a házbérfilléreket szedni a közönségtől. Ez pedig annyit jelentene, hogy az 1916. évben vajmi kevés összeg jönne be e címen s a deficit elosztására nem lenne hatással.

A költségvetés szintén nem megy simán keresztül.

A milliós kölcsönnél Juricskay Barna adóügyi tanácsnok külön javaslatot nyújt be, amelyben a Hazai Takarékpénztárnak a tanács által elfogadásra beterjesztett javaslatával a Phoenix ajánlatának elfogadását javasolja.

A közgyűlés tárgysorozata különben a következő:

1. A város polgármesterének jelentése az előző hó közigazgatási állapotáról.
2. A magyar kir. miniszteriumnak 1750—1916. M. E. és 2117—916. M. E. számú rendeletei az 1916. évi buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zabtermés zár alá vétele, a vásárlás szabályozása és a lakosság liszttel való hatósági ellátása tárgyában s ezzel kapcsolatban a magyar városok országos kongresszusa állandó bizottságának valamint Mosonvármegye és Kolozsvar város törvényhatóságának s rendelet módosítása iránt a város közönségéhez intézett átiratai.
3. A magyar kir. belügyminiszter ur leirata a családi pótlékról szóló szabályrendelet intézkedéseinek módosítása tárgyában s az erre vonatkozó tanácsi javaslat.
4. Honvédelemügyi magyar kir. miniszter urnak leirata a nagyváradi magyar kir. állami fa- és fémipari szakiskolának az u. n. Markovits-féle laktanyában való elhelyezése tárgyában, s erre vonatkozólag a tanács javaslat.
5. Tanács mint állandó választmány honvédelemügyi magyar kir. miniszter urnak a honvédtüzérlaktanyában történt többléptékezések évi börtérítésének kilátásba való helyezése tárgyában kelt leiratát javaslat kapcsán és a honvédtüzérlaktanya lőszerraktárának építésére vonatkozólag a Garster Megyeri és Szunyogh vállalkozó céggel kötött szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.
6. Özv. Hlatky Endréné közzendő irata a törvényhatósági bizottságnak gyászában nyilvánított részvéteért és kegyeletes intézkedéseirért.
7. A tanács a közéletmozgási ügyosztálynak június havi forgalmáról szóló jelentését beterjeszti.
8. U. a. a házbérfillérről alkotott szabályrendelet tervezettárgyalás és elfogadás végett beterjeszti.
9. U. a. javaslat a villamosáram egységárainak felemelése tárgyában.
10. U.

annak javaslata a nagyváradi hírlapkiadók városi hirdetési átlány összegének felemelése tárgyában.

11. U. a. javaslata a városi kapus és hivataloszolók csizmapénzének felemelése tárgyában.
12. U. annak javaslata egyik nyug. városi aljegyző kegydíjának megállapítása tárgyában.
13. U. az a városi házi pénztár és az ezzel kapcsolatos alapok és alapítványok 1916. évi költségelirányzatát javaslata kapcsán beterjeszti.
14. U. az az iparostanonciskolának az 1916. évi költségelirányzatát javaslata kapcsán beterjeszti.
15. U. a javaslata a városi közpénzeknek takarékpénztárban betétként való kezelése tárgyában.
16. U. a javaslata az 1.140.000 korona annuitásos készpénzkölcsön felvételére beérkezett ajánlatok tárgyában.
17. U. a. a nagyváradi Városi Vasut Részvénytársasággal a vonalszakaszok újabb megállapítása és a vitelcöljak felemelése tárgyában megkötött III. pótszerződést tárgyalás és elfogadás végett beterjeszti.
18. U. a. a Tudor Accumulator gyár budapesti céggel a villamostelep accumulator telepeinek jókárban tartására nézve megkötött pótszerződést tárgyalás és elfogadás végett beterjeszti.
19. U. a. javaslata Gitye József és neje nagyváradi lakosok építkezésével kapcsolatos kisajátítási egyezség ügyében.
20. U. a javaslata Gábel Jakab th. biz. tagnak a hadsegélyző hivatal alkalmazottainak megjutalmazása iránt előterjesztett indítványára vonatkozólag.
21. U. a. előterjesztése Szeiler József vízvezetési főgépsznek 100 korona jutalom megállapítása tárgyában.

22. A város polgármestere dr. Adorján Emil th. biz. tagnak törvényhatósági bizottsági és szakbizottsági tagsági helyeiről való lemondó levelét, javaslata kapcsán beterjeszti.
23. Tanács javaslata özv. Bányai Imréné részére hősihalált halt férje — volt városi utzmester — után temetési járulék megállapítása tárgyában.
24. Állandó nyugdíjbizottság előterjesztése özv. Bányai Imréné özvegyi ellátásának megállapítása tárgyában.
- 25—26. Orvosi és szülészeti oklevelek meghirdetése.
- 27—30. Fizetési előlegek.

A függetlenségi párt válsága.

A függetlenségi párt válságáról a következő újabb részleteket közli budapesti tudósítónk:

Urmánczy Nándor a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy kilép a függetlenségi pártból, a Károlyi csoporthoz azonban nem csatlakozik. Kilépési nyilatkozatát nem fogja átadni a párt vezetőségének.

„Ahogyan az egyesülés előtt pártonkívüli voltam — mondta — úgy pártonkívüli leszek ezután is. Ez az állapot úgy sem tart sokáig. A bekövetkező események ismét összefogják kovácsolni a szétbomló függetlenségi pártot. Nekem az a meggyőződésem, hogy már csak azért sem maradhatok a függetlenségi párt tagja, mivel annak idején a párt egyesítésében tevékeny részem volt.”

Barabás Béla is kijelentette a pártból való kilépését, valamint Héderváry Lehel is kilép a függetlenségi párt kötelékéből.

A néppárt elhatározta, hogy az ellenzék bizalmi tanácsába gróf Zichy Aladár helyett Rakovszky Istvánt jelölik.

* **Kiadó** Beöthy Ödön u. 7. sz. házban kétszobás udvari lakás aug. 1-től. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t.-nál, Nagyváradi.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 41. a legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon szám 167—43.

Német buvárhajók

a tengerentuli kereskedelemben.

Berlin, július 11. A Vossische Zeitung jelenti: Értesülésünk szerint különböző kereskedelmi célokat szolgáló tengeralattjáró naszádok vannak építés alatt. A Deutschland és a Bremen már utban vannak a tengeren. Ezek az új tengeralattjáró naszádok kétezer tonnásak és a tengerentuli kereskedelem ügyét szolgálják. A „Deutschland” naszádot a kielii Germania hajógyárban építették. Kapitányát aki első útjára vitte, Kö-

nignek hívják. Mult év őszén Lohmann Alfréd, a brémai kereskedelmi kamara akkori elnöke kezdeményezésére Brémában külön hajógyárat építettek kereskedelmi tengeralattjáró hajók részére.

Mult év november 8-án a brémai kereskedelmi jegyzékbe a következő céget jegyezték be: Német tengeri hajó építő társaság korlátolt felelősséggel, alapította a Norddeutscher Lloyd, a Deutsche Bank és Lohmann Alfréd.

Az első német kereskedelmi tengeralattjáró megérkezett Amerikába.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) A „Berliner Zeitung am Mittag” hivatalos jelentést közöl a Deutschland amerikai útjáról július 10-iki kelettel:

Az első német kereskedelmi tengeralattjáró naszád a „Deutschland” szerencsésen megtett út után megérkezett Amerikába. A naszád fedélzetén mindent rendben találtak. A tengeralattjáró emberei német kereskedelmi tengerészi egyenruhát viselnek.

Harcaink Bukovinában.

Beszterce, július 11. Bukovina déli részében, a Moldva völgyében vívott harcoknál rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett a 111. orosz gyalogezred, a mely a mult évben a Kárpátokban harcolt és azóta veszteségeinek pótlása végett pihentették. Csütörtökön újból harcba küldték az ezredet, a mely megtizedelt. Csapataink ezek után megszállták az ellenséges állásokat. Ezeknek a harcoknak a lefolyása alatt megállapíthattuk, hogy

az oroszoknak már nincsen oly nagy tömeg ágyújuk és municiójuk, mint az offenzíva kezdetekor.

A kozákok kegyetlenkedése a parasztok, főleg a román községek ellen, napról-napra nagyobb mérvet ölt. Az ittmaradt lakosok közül legtöbbször elrejtőznek az erdőkben. A foglyok vallomása szerint a kozákok azt a parancsot kapták, hogy mindazokat a községeket, a melyeket ki kell üríteniök, pusztítsák el.

Repülők küzdelme Kolomea felett.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) Hétfőn reggel 4 óra körül egyik repülőnk megjelent Kolomeánál az orosz tábor felett. Az orosz védőágyúk tüzelés alá fogták, azonban eredménytelenül. Majd egy orosz repülőgép erőszakodott fel üldözésére. A két repülő között heves küzdelem fejlődött, amely 15 percig tartott a verőfényes levegőben. A küzdelem vége az lett, hogy az orosz gép vezetője eltalálva megsebesült, a repülőgép pedig lezuhant. A magyar-osztrák repülőgép sértetlen maradt.

Ujabb konfliktus az Unió és Mexikó között.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: A Newyork Herald szerint Villa mexikói tábornok serege Parrelből megindulva összeütközött az amerikai csapatokkal. Ezzel az Unió és Mexikó kérdése új fázisba lépett.

Kettős ágyútűzbe került angolok.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Az angol Irty, haditudósító, aki az északi fronton szerepelt, jelenti, hogy mikor az angolok Fricourtól heves küzdelem után elfoglaltak egy állást, az angol tüzérség még továbbra is tűz alatt tartotta az árkot, amelyben már az angol katonák voltak. Az angol kapitány fáklyatűzzel jelzést adott a tüzérségnek, azonban ezt a német tüzérség is észrevette, s ő is tűz alá fogta az angolok által elfoglalt árokrészt. Az angolok a kettős tűzben teljesen képtelenek voltak további mozdulatokra, s ezenfelül igen sok embert vesztek.

Az angol és francia offenzíva kudarcai.

Berlin, július 11. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Az Ancre és a Somme között az angolok a Bapaume—alberti út mindkét oldalán délután és éjjel széles arcvonalon nagy erővel támadtak. Az uttól északnyugatra, mielőtt még közel harcok kerülné volna a sor, **halomra löttük őket.**

Az uttól keletre Pont á Maisen falu és a Mamech erdő déli szélén heves harcok fejlődtek ki. Az ellenség ismételt kísérletei, hogy a pronesi erdőséket ismét kezére kerítse, nagy véres vesztesége mellett és 100 fogoly visszahagyásával meghiúsultak. A Sommetől délre szerencsésen frañbiáknak a Laisonette magaslát ellen intézett rohamát megsemmisítő tüzellel fogadtuk. Néhány szerencsés, aki vonalainkig nyomult előre, a szurony harcban elesett vagy fogságba került. A tegnap jelentett Barleux elleni ellentámadás alkalmával 5 tisztet és 147 főnyi légénységet elfogtunk. A tüzérségi tevékenység az egész harcterületen jelentékeny volt. Beloi és Soyecourt között zárótűzünk lehetetlenné tette az ellenségnek minden támadási szándékát.

A Maas vidékén nagyon élénk tüzérségi harcok folytak. Az arcvonal több részében helyenként fokozott tüzelés és több eredménytelen ellenséges gáz támadás volt. Ellenfeleink járőrei és felderítő osztagai élénk tevékenységet fejtettek ki. Mindenütt visszavertük őket.

Leintreynél (Motringiában) egy német osztag terjedelmes robbantás után behatolt a franciák erősen megrongált állásaiba és 60 embert elfogott. Lussétól délre is szállított be foglyokat egyik járőrünk. Az igen élénk repülőtevékenység számos légi harca vezetett, amelyekben az ellenség Somménél és Busiertől nyugatra 2—2 repülőgépet veszített. Ezenfelül Courlettenél a Bapaume—alberti országot mellett védőtűzünkkel lelőttünk egy angol kétfedelűt.

Az oroszok visszavetése Bulevicénél.

Keleti hadszíntér.

A tengerparttól Pinszkig terjedő arcvonalon sem volt jelentős esemény. A Stochod vonal ellen az ellenség hiába támadt. Igy különösen Cerevissénél, Bulevicénél, Korsiminél, Javoskánál és a Kovel—rovnoi vasút mindkét oldalán nagyobb erővel. — **Bulevicénél erős ellenőrkéssel eredeti állásán túl is vetettük vissza őket.** A harcokban az ellenség több mint 700 fogolyt és 3 gépfegyvert veszített. — Repülőrajaink Horodsiejánál a Baranovici—minszki vasúti vonal mentén csapatkirakodásokat erősen bombáztak és támadásaikat a Stochodtól keletre levő orosz szálláskörletekben is megismételték. Voruchánál (Zi-rintől nyugatra) és Okomstól nyugatra egy-egy ellenséges repülőgépet légi harcban lelőttünk.

Bothmer gróf tábornok hadseregénél egy portyázó különítményünk a burkanovi erdő-től délre egy kedvező kimenetelű ütközetből néhány tucat foglyot szállított be.

Balkáni hadszíntér.

Nincs nevezetesebb esemény. (Mio. eln. sajtóosztály.)

Máramarosi vendégeink furfangja.

Atléptek a megyébe s ott kötnek üzleteket.

Máramarosban, tetszik tudni, új divat kapott lábra. Máramarosban tudniillik mostanában nagyon mehetnékük van az embereknek.

Gazdag emberek, mondja Kemény L. Ignác rendőrkapitány, nagyon gazdag emberek. Borsáról, Majszinból, Körösmezőről megindulnak egy szép napon, vonatra ülnek és utaznak. Ezek a gazdag emberek nagyobbreszt kaftánt viselnek s róluk szól a kuplé:

In Lemberg ist das Zentrale,
Im Kaftan ist das Filiale.

Amiből nyilvánvaló, hogy valamely ismertető hozzátartozóról van szó.

Nos, ezek az urak és családjaik rendszeren elérik Nagyváradot. Elérik s innen nem mennek tovább. Itt leszállanak s örvendező arccal mennek ki a Kolozsvári utcára, ott ismerősöket keresnek és találják. Azután kereskedésbe kezdenek. Összevásárolnak mindent, tehát beállanak az árdrágítók azon láncolatába, amely a termelőt és a fogyasztót elválasztja. Összevesznek mindent s rögtön tovább adnak mindenben jó nyereséggel, sőt jobb nyereséggel, mint szabad lenne.

Hja, de nem megy ez végtelenségig, mert van Nagyváradon rendőrség is. Ke-

mény L. Ignác kapitánynak feltűntek ezek a máramarosi nyaralóvendégek, akiknek sok a tennivalójuk, de semmi dolguk és keresni valójuk nincs Nagyváradon. Azt is tudta, hogy egy miniszteri rendelet tiltja az ilyen menekülőket megtelepedését.

Szépén megkérte tehát ezen északkelti vendégeket, hogy sziveskedjenek visszamenni a pátriájukba. Mit is keresnek itt?

— Hát kérem, felelték a vendégek, mi nem is menekültünk Máramaroszigetről. Dehogyan. Minket csak magával sodort az áradat, jöttünk a többiekkel s mikor itt voltunk Nagyvárad előtt, hát bejöttünk. Már megnézzük, mondtuk, ezt a híres várost, ahol annyi a keresztény és a hadseregszállító. Leszálltunk a vonatról és itt maradtunk.

— No, most aztán tessék hazamenni.

A vendégek igent mondtak. Másnap összepakoltak, kimentek a Félix és Püspök fürdőbe, felmutattak néhány száz koronát s ott letelepedtek, mint fürdővendégek.

Azóta ott élnek s onnan járnak be Nagyváradra. A megyéből jönnek át a megye székhelyére. A fürdővendégek látogatnak át üzletkötés végett hozzánk.

Hát nem találékonyak ezek a derék kazárok?

Lakos György itthon.

Friss sebekkel és kitüntetésekkel.

A lábai oszlopok. Olyanok, mint a középkori martalócoké. Izomtömegek. Hatalmas alak. Fejjel magasabb mindenkinél. Arca borotvált, álla csontos, arckifejezése kemény, energikus, vad, merész. Fogai fehérék s mikor kivillanok ebből a csupa akarat arcból, villámlobbanáshoz hasonlítanak. Szemeivel korrigálja a mozdulatokat, sorakoztat, indit.

Most jött haza. Zubbonya még gyűrött, sáros, küzdelemvert. Szemei még tegnap néztek farkasszemet az iszonyatokkal s feszülten emlékeznek a csatára, melynek kódásba furódtak s utat találtak. A zubbonya sáros. A vérkeverte por sara ez. A por a csatában szállott rá. A vér a melléből szivárogo. A golyó még benne van a mellében, a borda és a szív között. De Lakos György tisztihelyettes hazajött a saját lábán.

Beszél s megérzik, igazat mond. Ennek nem kenyeré a szó, ezé a cselekedet. Karjába is kapott egy lövést, onnan se jött még ki a golyó. Lakos György tisztihelyettes azonban hazajött, itthon akar maradni s azután visszamegy a haretérre. Vagy két hétig marad itthon. Ó, drága naivitása világfelforgató hősöknek, két hét alatt a golyót kivesszik, s begyógyul a mell, a kar, leszárad a vér.

Lakos György nyugtalan. Abból a fajtából való, amelynek hite erős és rendíthetetlen. Hiszi, hogy rá szükség van és nem

tudna a maga bajára gondolni, míg a hazának baján nem segít. A küzdő magyarság lelke van e férfiban.

Szükség van rá? Van róla bizonyítványa. A most átlótt mellén: bronz, kis ezüst, nagy ezüst, nagy arany érmek, felterjesztették újból nagy aranyéremre, vaskeresztre. Hadnagygyá váló kinevezése napok kérdése. Tehát Lakos Györgyre szüksége van a hadseregnek.

Sebesülése már túlhaladta a tucatot. Ez a tizenhatodik seba. Mind golyó ejtette. Bátor ember, legendás hős. S a háboru nagyságához mérten nagy a lendülete.

De nagy a humora is. Hadiparancsban dicsérte meg József királyi herceg, hogy egy alkalommal hatalmas szalonnadarabokat vett vállára, kenyeret vett hóna alá s átment az orosz fedezékbe. Megmutatta kézzelfoghatóan, megizelíthetően, mit eszünk mi a háboruban. S az oroszok e bizonyítékok hatására alatt átjöttek hozzánk. Legyőzte őket az új Endre, a bátor Lakos György.

Ma még nem megy be a kórházba két sebével, mert a kórházat nem szereti. Ott pihenni kell. Majd holnap. Ma még a harc izgalmi kergetik és fűtik, a harc, amelynek vad zaja zsibong hatalmas, büszke, szép magyar fejében. Pihenni? Majd holnap, mikor elfelejti a vad kuszaságot, a véres tülekedés kiáltásait, a csaták rettenetes zajongását. Még ma jár-ke, csillog a szeme az örömtől, hogy él s vissza akar menni.

Holnap lefekszik. Tizenhat seba után megérdemli ezt a pihenést ez a ritka magyar fajtából kinőtt rettenthetlen vitéz.

Láng Pista hadipatkányai.

Kedves levelet írt haza édesapjának Láng István zászlós, aki most az olasz fronton harcol hősiessé. Hadi patkányokról írott sorából közöljük a következő jellemző sorokat:

Julius 4.

Mint a napokban küldött levelezőlapon már jeleztem, nem állottam meg az alig egy hónapja kapott hadapródi rangnál, hanem ma egy hét óta már zászlós vagyok.

Szintén néhány napja irtam adósaimeiről, egy veszélyesnek ígérkezett nagyobb szabású mozzanat előtt, számítva arra az eshetőségre, hogy az ütközethen elesem. Az ütközet megtörtént: élek. Ütközet után újabb kitüntetésre lettem felterjesztve. Jelentős eredmény, hogy elfogtunk vagy négyszáz taliánt, köztük egy kapitányt, két hadnagyot, egy segédorvost és egy alhadnagyot (nálunk zászlós a neve). Elfoglaltuk ezenkívül az olasz állás egy kiugró részét.

Szakaszparancsnoki kavernámban ülve, írom ezt a levelet; egy deszka a székem, egy ölemben fektetett másik deszka az íróasztalom. Pont éjfél van, de kísértetek helyett csak a patkányok járnak. Az egyik, nagy bosszuságomra, éppen most szaladt el a sajtómmal, ami a holnapi ebédem lett volna; a másik pedig egy csirkecombesontón rágódik itt mellettem, vacsorám maradványán. Egészen hozzá szoktam már ezekhez a házi állatokhoz, talán meg sem tudnék lenni nélkülkük!

Megmaradt vacsorám morzsáit rendszeren egy csajkatedélbe összegyűjtve a kaverna aljába, a sarokba teszem. Látná, édes apám, milyen sietve jönnek elő a falánk patkányok, az izletes falatok illatát érezve! Különösen egy van közöttük, egy fiatal, az egészen szelíd. „Tarká”-nak neveztem el, mert a füle mellett egy kis fehér folt van. Néha fölmászik a pricsem szélére, mintha megakarná nézni, hogy ott vagyok-e. Sohasem eszik meg mást, mint ami a fedélbe van félretéve; tilosba nem téved. Csak a gyertyafényt nem szereti. Néha este, ha levelet akarok írni, vagy olvasni akarok, meggyújtom a gyertyát. Ilyenkor előmászik és se szó, se beszéd — nekiszalad és felborítja, ha idejében nem veszem észre.

Szomorú nap volt számomra a tegnapi. A mellettem levő szakasz parancsnoka, Salamon zászlós este átjött hozzám egy kis barátságos tereferére. Elbeszélgettünk, megittunk egy pohár teát, aztán ő visszament. Alig tett néhány lépést, mikor egy olasz golyótól találva, összeesett. Jobb mellén ment be a golyó, hátának baloldalán ment ki. Alig öt perces szenvedés után halt meg. Sátorlapba kötve szállítottuk ki a holttestét, a Valona völgyben ma temették. Tavaly július óta van itt; a nagy és kis ezüst vitézségi érem tulajdonosa volt. Okos, komoly, megfontolt beszédű, szellemes lényét, szinte nem erre a világra való jószágát soha sem fogom elfelejteni.

Eppen most kaptam meg a „Tiszántúl” július elsejei számát. Hálás köszönetemet küldöm érte édes jó Apámnak. Boldoggá tesz a föltevés, hogy az általam eddig elért eredményekkel örömet szereztem édesapámnak.

Pista.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legsebbe disze. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltüntet a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára 2 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

A temetőr betörője.

Hétfőn délután az őssi temetőr lakása teljesen üres volt, a temetőr felcsépe Tus Lőrincné és a többi házbéliek is, kint dolgoztak a sirok között, locsolgattak, nyesegettek, mert bizony óriási melegben nagyon hervadoztak a virágok.

A ház előtt csak a temetőr kis leánya játszadozott, aki szörnyen megijedt, mikor egy torzonborz cigánylegény toppant elé, 20-25 éves barna legény, rongyos, csafatos ruhában.

Nagyon sunyin nézett a kis gyermekre, aztán érdeklődni kezdett:

— Jó-e a víz a kutban? — De még a választ sem igen várta be, tovább somfordált.

A kis leány nem sokat törődött a cigánnyal, ott hagyta a házat, nem nagyon kellett ügyelni, hiszen zárva volt az ajtó. Nemsokára aztán hazatért a familia. Alig léptek be a szobába, mindjárt kellemetlen meglepetésben volt részük. A kaszli fiókja kihuzva, a ruhaneműek kihányva, s ami a legnagyobb rémületet okozta: a fiókból hiányzott 60 korona pénz, egy briliáns gyűrű és egy kékköves aranygyűrű. A briliáns gyűrű különösen bőséges jószág volt a családnak, az asszony katoná testvére küldte a harctérről.

Az ablak nyitva volt, azon keresztül mászott be a tolvaj, aki a jelekből következtetve, nem lehetett más, mint az ott ólálkodó csavargó cigány.

Tus Lőrincné bejelentette az esetet a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást, s állítólag már nyomon is van.

A 4-es népfelkelők kitüntetései.

A hivatalos katonai lap legújabb száma a négyes népfelkelők kitüntetésének sorát közli.

A kis ezüst vitézségi érmet kapta: Adán János, Földesi Mihály és Hrabovszky János a 4 ik népfelkelő zászlóaljnál.

A bronz vitézségi érmet kapták: Béres Antal, Biszterszky József, Galik János, Gönczy Antal, Horváth István, Laurinyecz István, Priskin János, Nagyánszky György, Smó Pál szakaszvezetők. Aleksa Pál, Annus Péter, Balog József, Balog Sándor, Bencsik János, Csizsár Sándor, Csuvár Mihály, Dani Lajos, Kunos József, Kunos Sándor, Maczák Mátyás, Moczoh János, Navota István, Pangert Márton, Petrovszky Pál, Szabó István, Szász Pál, Veres János, Vincze Ferenc, Czinkota János, Kovács József, Libor Mihály, Makave Mihály, Novák András, Nyika Bazil, Somogyi István, Szalai János, Todka Bálint tizedesek, Barna Péter, Kesjár Pál, Klimaj Pál, Kósi József, Kovács Mátyás, Ladányi Lajos, Teetján János, Lustyik Pál, Marci János, Miló Pál, Nagy Ferenc, Oláh József, Paulik György, Szilasi József, Szabó Mihály, Suroso Sándor, Weigel György, Zádonyi Lajos őrvezetők, András Pál, Balog Mihály, Belovai István, Beregi Dániel, Birta Péter, Buri András, Csatt Imre, Cserenyecz György, Csuvárszky András, Dina Pál, Domokos Sándor, Egri Ferenc, Erdős Imre, Fekete Gyula, Gale Floris, Hajdu Ferenc, Gulyás György, Hankó Pál, Huszka János, Hann János, Ilyés Benjamin, Jurász Mihály, Kántor Sámuel, Juresó János, Katona Sándor, Kerepeczky Mihály és Pál, Kerecsi György, Dániel, Kiss Gyula, Korcsák András, Kormány Lajos, Kósi János, Kovács Ferenc, Kovács János, Kovács András, Kudlák Mi-

hály, Lévai Lajos, Ludaios Sárdor, Magvar János, Makai Kálmán, Marán András, Cs. Molnár Sándor, Nemes Lőrinc, Oskó Lajos, Papp Tivadar, Papp István, Paróczay Ferenc, Paskáló János, Pető Zsigmond, Pleskó András, Pócsay Mátyás, Puskály Márton, Rabi József, Rakovszky András, Ravasz Bálint, Reisz Simon, Sárközy Ferenc, Pleskó György, Spiesz Márton, Spisják Pál, Suh Mihály, Szabó Ferenc, Szabó Éliás, G. Szabó Lajos, Szatmári István, Szente Mihály, Szigye János, Szirb Floris, Szücsigán János, Sztricska György, Timár Sándor, Toma Miron, Tömő Ferenc, Török József, Tóth György, Ujfalusi József, Unyatyinszky András és György, Ursz Miklós, Váczi Gábor, Varga András, Varga K. András, Veres Sándor, Vidovanyecz Mátyás, Winter József, Wondár János, Hamula György és Szeider József közhonvédek, a 4-I. népfelkelő zászlóaljnál.

Szlávek András, Somogyi Imre, Kiczur András, Hudak János, Hévízi János, Pincze András, Paróczay János, Volencsik Pál, Ambrus Péter, Csáki Péter, Berta Mihály, Csarnucz József, Mann Tivadar, Huzyez János, Högyes Béla, Havesi Balázs, Kiss Gábor, Szedlaesik János, Burgala András és Vágassy Sándor a 4-IV. népfelkelő zászlóaljál.

HIREK

* **Katonarvosok kinevezése.** A honvédség hivatalos közlönye írja, hogy Ófelsége dr Fischer Imre főorvost ezredorvossá, dr Bodor Dóme segédorvost pedig főorvossá nevezte ki. A rendeleti közlöny legutóbbi száma közli, hogy Ófelsége dr Szlávek Péter 37. gyalogezredbeli főorvost. a linzi I. Vörös Kereszt kórház parancsnokát ezredorvossá, dr Wirth Márton 7. huszárezredbeli segédorvost pedig főorvossá nevezte ki.

* **A városi díjnokok háborus-segélye.** Nagyvárad város díjnokai s egyáltalában azon alkalmazottai, akik háborus-segélyben nem részesültek, a legnagyobb nyomorral küzdenek, mert az óriási drágaságban még kenyérrrel sem bírják ellátni családjaikat. A kormány engedélyezett ugyan részükre személyenként 300 korona állami háborus-segélyt, de hónapok óta nem tudnak hozzájutni, mert a városi tanács nem érzi a szegény emberek nyomorát s nem igyekszik hozzájuttatni a szegény embereket az államszegélyhez. Addig nem fizeti ki a nyomorral küzdők segélyét, míg a miniszter jóvá nem hagyja a segélyezendők névsorát. Mint halljuk, e tárgyban interpelláció is lesz a holnapi közgyűlésen. A nélkülözö szegény kis tisztviselők tegnap a következő sürgőnyt intézték a belügyminiszterhez:

Belügyminiszter urnak Budapest. Nagyméltóságod gyors segítségét kérjük. Az életszükségletek, aminők a táplálék, tüzelőszer és ruha óráról órára drágábbak lesznek. Gondoskodnunk kell tehát most télirevalóról. Erre azonban fizetésünk elégtelen. Háborus-segélyünk utalványozása kész, pénz is van, csak Nagyméltóságod jóváhagyása hiányzik. Eszedünk, méltóztatásuk azt sürgősen elküldeni. A háborus-segélyben nem részesült nagyváradai tisztviselők és egyéb alkalmazottak.

* **Kitüntetett honvédek.** A hivatalos lap közli, hogy 2. osztályu ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve: Kurucz István 4. honvéd nyalogezredbeli szakaszvezető és Boros Lajos 4. honvéd gyalogezredbeli népfelkelő tizedes.

* **A vízpazarlás ellen.** A rendőrkapitányi hivatal szigorúan figyelmezteti a nagyközönséget, hogy a vízvezetési vízzel való pazarlástól szigorúan tartózkodják s a vízvezetési vizet csakis háztartási célokra és a legnagyobb takarékossággal szabad használni. Tilos engedőleg a kertek és udvarok locsolócsapjairól v. ló s tömlővel történő locsolása, s az ily helyeken a locsolást, csakis rózsával ellátott öntözőkannával szabad végezni. Tilos a vízvezetési csapokat hűtési célokra, avagy abból a célból, hogy a közönség hidegebb ivóvizet kapjon, hosszabb ideig nyitva tartani, s ahol a vízcsapok vagy kutak hibásak, azok sürgősen megjavítandók. Felhívjuk engedőleg a város lakosságát, hogy e rendelkezéseket annál is inkább tartásuk be, mivel ellenkező esetben pénzbírsággal fognak sújtatni. Nagyvárad, 1916 július 9 én. Rendőrkapitányi hivatal.

* **A Nyugat felszámol.** Megirtuk már, hogy a Nyugat irodalmi R. T. igazgatósága felszámolást sürget s a közgyűlés ellentmondó határozata ellenére is újból javasolja a felszámolást. Ez a napokban megtartandó közgyűlés feladata lesz. E hírrel kapcsolatban arról értesülünk, hogy a Nyugat irodalmi R. T. Ady Endre igazgatósági tag bejelentett igényei tekintetében elutasító magatartást tanusit, aminek alighanem pör lesz a vége. A Nyugat felszámolásával egyidejűleg megszűnik Ady Endre katonai felmentése is.

* **Közművelődési könyvtárak.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a muzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének javaslatára a vidéki nyilvános költő könyvtárak közül fokozatosan 23 at közművelődési könyvtárrá fejleszt. Az illető könyvtárak az Országos Tanács hatáskörébe utaltatnak át s nagyobb mérvű állami segítségével fognak részesülni. E könyvtárak a következők lesznek: aradi, balassagyarmati, besztercebányai, békéscsabai, budai, győri, kecskeméti, kiskunfélegyházi, komáromi, losonezi, máramaros-szigeti, marosvásárhelyi, nagyszombati, nagyvárad, nyitrai, rima-szombati, sepsiszentgyörgyi, székelyudvarhelyi, szombathelyi, temesvári, verseczi, veszprémi és zombori könyvtárak.

* **Elhunyt kanonok.** Temesvárról jelentik a Magyar Kurirnak: Wittenberger Antal csanádgyházmegyei kanonok, pápai prelátus 49 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt kanonok 1867-ben született Zsigmondháza. Pappá szentelték 1890-ben, 1898-ban pápai kamarás, 1901-ben kanonok, 1903-ban apát lett. A fiatalon elhunyt főpap hosszú időn keresztül vezette a csanádgyházmegyei irodát mint irodaigazgató s megboldogult Desewffy püspöknek oldalkanonokja, majd püspöki helynöke volt. Nagy műveltségéért Temesvárott nagyon népszerű volt.

* **A hegyi választmány ülése.** Nagyvárad város hegyközségének választmánya f. hó 12 ik szerdán délután 6 órakor a városházán ülést tart. Az ülés tárgyai: Rézgálic ügy. Folyó ügyek.

* **Pályázatok hadiszükségletekre.** A cs. és kir. közös hadsereg börtömmű ruházati és felszerelési cikkeiben felmerült újabb hadiszükségletnek pótlására szállítást hirdet. Alulírott kereskedelmi és iparkamara azzal hozza e körülményt az érdekeltek tudomására, hogy f. hó 25 ig benyújtandó ajánlatok feltételeiről hivatalos órái alatt felvilágosítással szolgál. Nagyvárad, 1916 július hó 11 én. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Schwartz Izidor sk. elnök h. Dr Sarkadi Lajos sk. titkár.

* Pusztító forgószél Bécsujhelyen. Budapesti tudósítónk jelenti: 10 ón délután Bécsben és környékén, de különösen Bécsujhelyen óriási, katasztrófális forgószél támadt. Bécsujhelyen rettenetes pusztításokat okozott a forgószél. Házak tetejét lekapta, villany- és telefon-oszlopokat esavart ki. Az utcákon még felnőtt embereket is a levegőbe kapott, azután ledobott. Sok súlyos sérülés történt, sőt több halott áldozata is lett a katasztrófális forgószélnek. Eddig 31 halottat és száznál több sebesültet számláltak meg.

* Tojás a városi boltokban. Tudatom a város közönségével, hogy a városi liszt és élelmiszer üzletekben friss lámpázott tojás darabonként 20 fillérért kapható. További intézkedésig egy-egy család hetenkint 10 db. tojást vásárolhat. Nagyvárad, 1916. július hó 11. é. Lukács Ödön főjegyző.

* Pékrázia. Napok óta emlegetik, hogy egyes pékek nem respektálják azt a miniszteri rendelkezést, hogy a süteményeket este 6-ig kell elkészíteni s csak másnap reggel lehet a közönség kezébe, illetőleg szájába adni. Az a gyanu, hogy egyes pékek éjjel sütnék s reggel friss süteményt adnak el. Ezt állapítják meg ma reggel Horváth Géza, Kemény L. Ignác rendőrkapitányok és Vadász József rendőrfelügyelő. Mire e sorok megjelennek, tisztázott lesz az, hogy a pékek friss süteményt adnak e reggelenként a vevőknek, vagy az egész hír csak egy sületlen tréfa.

* Egy kosár záptojás. Kemény L. Ignác kapitánynál megjelenik a Korona-kávéház tulajdonosnője.

— Kapitány ur, szól felekezeti dialektusban, panasgom van. Rászedtek.

— Hogyan?

— Kétszer jó tojást hozott egy parasztasszony. Tegnap hozta a harmadik kosár tojást. Csupa záptojás volt.

— Kérem, meg kellett volna nézni.

— Hát megnéztük, de utólag.

— Ez a baj. Most mit tegyünk? Hol az asszony?

— Megvan. Felismerte a családom a piacon, meg is fogtuk.

— Hát akkor rendben van.

— Dehogy, kérem. Ellépett a rendőrségről.

— Ez már baj.

— De felírta a nevét a rendőr.

— Melyik? A két csillagos?

— Nem, a csillag nélküli.

— Ah, csillag nélkül oly sötét az ügy.

— Hát akkor rendben van az ügy. Megvan a tettes.

— De kérem, nincs rendben a dolog.

— Hát?

— Tessék megtiltani, hogy ilyen tegyenek a falusiak.

Kemény kapitány nagyot nézett.

— Megtiltani? Csak ez hiányzik még a háborúhoz. A záptojás elleni rendelet. Addig tessék nyugodtan hazamenni.

— És a záptojással mit tegyek?

— Tessék megvárni, míg tüntetés lesz. Akkor lehet értékesíteni.

* A Félix-fürdő népünnepélye. Hatalmas falragaszok hirdetik a város hirdető oszlopain, hogy a háborús jótekonyságnak ismét nagy ünnepe, a közönségnek ismét pompás szórakozása készül. Arra a jótekonyságra rendezik ezt a nagyszabású ünnepeket, ami szívünkhöz talán legközelebb

van: a biharmegyei és nagyváradai hadiárvaik javára. A rendezőség bőségesen gondoskodott a közönség mulattatásáról, amely bizonyára óriási sokasággal rándul ki a kedvelt és népszerű Félix-fürdőbe: lesz változatos művészi kabaré, tombola tömérdek nyeregménytárggyal, szépségverseny hölgyek és gyermekek számára, amelynek nyertesei díszes emléktárgyakat kapnak. Lesz konfettiosata, a cigányzenén kívül pedig egész délután katonazenekar ad hangversenyt. A rendezőség különvonatról is gondoskodott a közönség kényelmének megóvására. Jegyek a nagyszerűnek ígérkező mulatságra 3, 2 és 1 koronáért a Hegedűs hírlapirodában már most kaphatók.

* A csodarabbi menekülése.

Szabadkáról jelenti tudósítónk: Az oroszok által elfoglalt Szadagora nem olyan nevezetes haretéri pozíció, amellyel hosszabban foglalkozni kellene. Egy nevezetessége azonban mégis van Szadagorának: a szadagorai csodarabbi. Az egész világ orthodox zsidói úgy emlegetik Szadagorát, mint a hívő mohamedánok Mekkát. A szadagorai csodarabbi a vakbuzgó, orthodox zsidók előtt még most is csodatevő hatalom. Messze vidékről felkeresik, nem annyira vallási tanácsok miatt, hanem azért, mert Szadagora rabbi jogi és kereskedelmi kérdésekben is utba igazítja őket. Megmondja az ifju hívőknek, hogy kit vegyen feleségül s a hajadont megvigasztalja, hogy kap férjet. Mindez nem is lehet rossz vállalkozás, mert állítólag a szadagorai csodarabbinak palotája és udvartartása van. A csodarabbi nem várta be az oroszokat. Elmenekült előlük. Még pedig meglehetősen kényelmes volt az útja. Ő és alrabbijai egy egész első osztályú kocsit foglaltak le a vonaton. A rabbi és udvartartása egy osztrák fürdőhelyen töltik el a menekülés „keserves” óráit.

* Rózsa S. Lajos az Apollóban.

Minden európai operaháznak ünnepe estéje az, mikor megzendül színpadán Rózsa S. Lajos maszsziv, szárolyalásában hibátlanul emelkedő hangja, amelyet évek munkája s a legistább művészambíció ragyogó, meleg színekkel s bársonyos simasággal bontott ki burkából. A magyar királyi Operaház lényeges sikereinek részese és díszje két estén vendégszerepel az Apollóban. Mindkét estén az énekművészet pompáját ragyogtatja a közönségnek.

A legjobb **melyirtó** szerek u. m. **mirt** Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Moff, Tarmalit, Csomfor, terpetin, Zacherlin, stb. már kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

* Figyelem! Szepességi lenárúk, vásznak damasztok. Beóthy Ödön-u. 1. Bejárt a kapu alatt balra.

Ferolin a legjobb és legbiztosabb toilette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ár 1:20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

x Poloskairtó NOXIN biztos szer. Ár 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házában a Kerész S. Sándor féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

APOLLÓ mozgószínház	Szerda, csütörtök
	Senki Mária
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.	

SZÍNHÁZ.

A mai színlap:

Este 8 és fél órakor, rendez helyarákkal:

A pálinka.

Francia színmű 8 képben.

Személyek:

Coupean	Bihari Ákos
Lantyer	Tóth Elek
Gervaise	Polgár Mariska
Bibi	Farkas Pál
Csahos	Békési Lajos
Gourjetné	Bánházy Teréz
Gourjet	Sik Rezső
Jajacsizmám	Leővey Leo

Heti műsor:

Szerdán: Pálinka.

Csütörtökön: Zsuzsi kisasszony. (Szentgyörgyi Márta föllépte.)

Pénteken: Lyon Lea. (Szentgyörgyi Márta föllépte.)

Szombaton: Mánás Miska. (Szentgyörgyi Márta föllépte.)

Babits Vilma kedden énekel.

Megirtuk, hogy Babits Vilma, a széphangú operaénekesnő a Szigligeti színházban hangversenyt fog tartani. Először úgy volt, hogy már e héten, szombaton lép föl a művésznő, de fellépése keddre marad. Hangversenye iránt már az egész városban nagy az érdeklődés.

Legujabb táviratok.

Apponyi Albert gróf a függetlenségi párt elnöke.

Budapest, július 11. (Sajtó tudósítónktól.) A függetlenségi párt este Ságbr Gyula elnöklete alatt ülésezett.

Apponyi Albert gróf hosszabb beszédben világította meg a helyzetet. Visszautasította Károlyi Mihály gróf ismert vádjait, egyben kijelentette, hogy a párt akciósabadságát egyáltalán nem befolyásolja a bizalmiférfiak kiküldése. Kérte a pártot, hogy őt küldje a parlamenti ellenőrző bizottságba.

Barabás Béla szólalt fel aztán, amelynek során kifogásokat emelt a párt vezetőségének addigi működése ellen, amellyel nem ért egyet. Bejelentette a pártból való kilépését, amit a többi kilépéssel együtt indoklásul vettek.

Azután Apponyit bízták meg az ellenőrző bizottságban való részvétellel.

Földes Béla hosszabb beszédet tartott, amelyben Apponyi Albertet ajánlotta a párt megüresült elnöki székébe.

A tagok egyhangú lelkesedéssel csatlakoztak Földes indítványához és Apponyi Albert gróft választották meg a függetlenségi párt elnökévé.

Apponyi meghatva mondott köszönetet a bizalomért és elfogadta az elnökséget.

Az ülés 11 órakor végződött.

Francia sikerek.

Rotterdam, július 11. A félhivatalos Havasügynökség jelenti: A franciák tegnap este Flaucourtnál négy kilométeres fronton támadást intéztek és az egész vonalon el-

foglalták a német állásokat két kilométeres mélységben. Elfoglalták Biaches falut is, amely 1900 méterre nyugatra van Peronnétől és állásait a falutól egészen Barleux széléig rendezték be.

Angol kikötők bombázása.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) A berlini Wolff ügynökség jelenti: Két német tengerészet repülőgép július 10 ére virradó éjszaka a harwichi és doveri kikötőtelepeket bombázta.

A „Deutschland“ amerikai útja.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) Baltimoreból jelentik: A „Deutschland“ buvárhajót tengeralatti sorgőzösnek jelentették be.

A hajó 1800 mértföldnyi utat tett meg víz alatt és 2200 mértföldnyit a víz felett. A „Deutschland“ legénysége tisztekkel együtt 30 főből áll.

A hajó hossza 315 láb, szélessége, ahol a legszeleesebb 30 láb.

A Reuter ügynökség jelenti Newyorkból: A „Deutschland“ német tengeralattjáró hajónak az amerikai vizeken való tartózkodása ellen az angol kormány tiltakozni fog, mielőtt bizonyosságot szerez arról, hogy a buvárhajó pár tekintetben tengerészeti járműnek tekinthető.

Békeszózat.

Budapest, július 11. (Saját tudósítónktól.) Koppenhágából jelentik: A „Politiken“ írja, hogy most egyik fél sem tudja a teljes diadalt kivívni. Mindegyik hadviselő félnek be kellene ezt látni és előkészíteni a jövő békéjét.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Megjelent:

„A magyar nemzet történeti joga hazánk területéhez a Kárpátoktól le az Adriáig.“

Írta: **dr. Karácsonyi János**,
a m. tudományos akadémia tagja.

Ára: **3 korona.**

Kapható a **Szent László nyomdában.**

A **Budapesti Hirlap** így ír e kiváló történeti műről:

— Ez a könyv nagy erkölcsi erőt ad jogainkhoz való szívós ragaszkodásunkhoz, nemzeti államiságunk teljes kiépítéséhez.

Az **Alkotmány** így ír:

— Jeles történettudósunk, Karácsonyi János olyan munkával jött a háború közepette, mely valóban mint fényes csillag rávilágít a magyar nemzet történelmi jogára.

Teleky-utca 62. sz. házban több rendű **kétszobás lakás** és egy 16×6 méteres **műhely v. raktár azonnal bérelhető.** Felvilágosít ugyanott a házmesternő, valamint **dr. Imrik Gusztáv** ügyvéd. Zárógondnok. Sal Ferenc u. 15. Telefon 416.

EMIR

arcmosó

legfokéletebbébb készítmény bőrhámolás és sörny; továbbá izzadó-, fényes, zsíros-, atkás (mitesseres) arcra. Ha naponta többször az arcunkat EMIR-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelletfinomságu harmattal lenne bevonva. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól, mert csak az EMIR névvel ellátott eredeti üvegekért vállal felelőséget a készítő.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Alabástrom szappan

legfinomabb illatu és legjobb minőségű pipere szappan, mert teljesen tiszta növényi zsírokból van összeállítva, kitűnően habzik és teljesen lugmentos. Pompás illatánál fogva a legelőkelőbb körökben is általánosan el van terjedve.

Egy darab ára 1 kor. 60 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha tiszta fehér arcot óhajt, úgy használjon

Alabástrom-arckenőcsöt

Egy tévely ára 1 kor. 20 fillér.

vidéki megrendeléseket azonnal szállítok és 6 korona értékűek költségmentesen lesznek szállítva. ::

Fenti szerek kaphatók: a készítő

NÉMETH PÁL

gyógyszerész

Arany Kereszt gyógytára, chemiai és cosmetikai laboratoriumában Szent László tér, a Városháza mellett.

Fenti szerek valódi minőségben beszerezhetők még Csanda Endre Rákóczi gyógyszerárában Szacsavay-utca, a Vadász drogériában. és Farkas István Apolló drogériájában.

A MÚJÉG

naponkénti rendszeres szállítását megkezdtük, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Vas és rézágyak

afrik és lőszómatracok, amerikai és sodronyágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csátary József.)

A legrégebbi fűszerüzlet
Nagyváradon.

A mai viszonyok közt való nehéz beszerzési viszonyok dacára mindenből teljes raktárkészletet tart

Kiadó lakások

és butorozott szobák azonnalra, vagy későbbre.

Szt. János-u. 72. utcai és udvari 3—4 szobás lakások és butorozott szoba azonnalra, vagy későbbre.

Szt. János-u. 61 sz. magánház 4 szoba mellékhelyiségekkel novemberre.

Nagy Sándor-u. 4. modern berendezésű butorozott szobák és lakások egy és két ágygal hosszabb vagy rövidebb időre.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

épületben.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kéz fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

:: Telefon: 11—53. ::

Bérleti hirdetés.

Azonnal kiadók a következő helyiségek:

I. Egy szoba, konyha, kamarából álló I. emeleti udvari lakás a Színház utca 4. sz. házban.

II. Két szoba, konyha, kamarából álló negyedik emeleti udvari lakás a „Fekete Sas” palotában. (Lift.)

III. Három szoba, konyha, kamarából álló I. emeleti utcai lakás a „Zöldfa” épületben.

IV. Öt szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, cselédszobából álló II. emeleti erkélyes utcai lakás a „Fekete Sas” palotában. (Lift.)

V. Butorozott egy és kétágyas utcai és udvari szobák a „Zöldfa” épület I. emeletén.

VI. Egy-egy üzlethelyiség a „Sas” és „Zöldfa” passage-ban.

VII. Beraktározásra alkalmas raktárok és pincék a „Zöldfa” épületben.

Közelebbi felvilágosítással szolgál az „Ingatlan Bérlet” részvénytársaság bérleti irodája, Sas passage 24. számú lépcső. (Telefon 14-00.)

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 614.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA
CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. Villamos vasalók, közönségét, hogy a „ főzőedények, legújabb rendszerű „ tea főzők,

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja
55.

1 ÓRAI VASALÁS CSAK
12 FILLÉRBE KERÜL.

Főszerelőtelefonja
55.

Tanulók

felvétetnek

Oláry I. cégnél

5.

Elsőrendű jégszekrények olcsó árban beszerezhetők

Andrényi Károly és Fiaival
Nagyvárad.

ÉLŐ MANHÁT,

hizott sertést

legmagasabb árban veszünk

Kemény Testvérek

Nagyszalonta.

Interurbán telefon 7.

Szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztátalanságot leggyorsabban eltávolít az arcról a valódi

LISZKA-VIZ

Beszerezhető

a CSILLAG gyógyszerárban

NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCA.

Arató munkások részére

köleskása

jutányos áron kapható:

MOSKOVITS ADOLF FIAI

Adria malom rt. Nagyváradon.

Az Erzsébetligeten lévő

4 uj földszintes

házban két és három

szobás lakások kiadók,

(Püspöki residencia mellett.)

Értekezni lehet a 3. épület-

ben lakóházmesternél, vagy

Incze irodában Bémer-tér 3.